

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR EUROPOS SĄJUNGOS GRUPĖ
PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRISIJUNGIMO PRIE JT TARPTAUTINIO ŽEMĖS ŪKIO
PLĖTROS FONDO

2023-09-28 Nr. NV-2362

Vilnius

1. Projekto rengėjas. Žemės ūkio ministerija.

2. Projekto tikslas. Pritarti Lietuvos prisijungimui prie JT Tarptautinio žemės ūkio plėtros fondo (toliau – IFAD).

3. Projekto esmė. Protokolo projektu siūloma atsižvelgti į Žemės ūkio ministerijos pateiktą informaciją ir pritarti Lietuvos Respublikos prisijungimui prie JT Tarptautinio žemės ūkio plėtros fondo.

IFAD yra tarptautinė finansų institucija ir specializuota Jungtinių Tautų agentūra, įsikūrusi Romoje. Nuo 1978 m. IFAD suteikė 23,2 mlrd. JAV dolerių dotacijų ir paskolų su mažomis palūkanomis projektams, kurie pasiekė 518 mln. žmonių. IFAD investuoja į kaimo bendruomenes, suteikdamas joms galimybę padidinti aprūpinimo maistu saugumą, pagerinti šeimų mitybą ir padidinti pajamas. IFAD padeda ugdyti atsparumą, plėsti verslą ir prisiimti atsakomybę už jų pačių vystymąsi.

IFAD savo parama besivystančioms šalims reikšmingai prisideda sprendžiant globalią maisto tiekimo saugumo krizę bei galėtų tapti viena svarbiausių paramos telkimo platformų Ukrainos žemės ūkio sektoriui. Lietuvos narystė IFAD bei dalyvavimas organizacijos veikloje Lietuvai suteiktų papildomų galimybių prisidėti prie paramos projektų inicijavimo ir įgyvendinimo Ukrainoje. Pažymėtina, kad Ukraina oficialiai IFAD nare turėtų tapti šiais metais.

Į IFAD veiklą yra aktyviai įsitraukusios bendramintės Vakarų valstybės (Europos Sąjungos šalys, Jungtinės Amerikos Valstijos, kt.). Jos didžiąją dalį paramos projektų žemės ūkio plėtrai pastaruoju metu finansuoja būtent per IFAD, o ne JT Maisto ir žemės ūkio organizaciją (FAO), kurios strateginiai prioritetai ne visuomet sutampa su Vakarų valstybių paramos tikslais. Lietuvos dalyvavimas IFAD veikloje suteiktų daugiau galimybių tikslingai prisidėti prie paramos žemės ūkio plėtrai Lietuvai prioritetinėse srityse ir regionuose, bei padėtų stiprinti bendradarbiavimą su bendramintėmis Vakarų valstybėmis.

Iš ES valstybių narių IFAD kol kas dar nepriklauso Lietuva, Latvija, Čekija, Slovakija, Kroatija, Slovėnija, Malta, Bulgarija ir Rumunija.

IFAD nėra privalomų valstybių narių įnašų, tačiau IFAD tikisi, kad turtingesnės valstybės narės ilgainiui parems IFAD savanoriškais įnašais. Žemės ūkio ministerija siūlytų klausimą dėl Lietuvos savanoriškų įmokų svarstyti vėlesniame narystės etape, įvertinus realiai Lietuvos gaunamą naudą bei kitus narystės aspektus. Visos IFAD valstybės narės gauna narystės balsus prisijungusios prie IFAD, nepriklausomai nuo įnašo sumokėjimo. Balsai visiems nariams paskirstomi po lygiai, papildomi balsai skiriami už papildomų įnašų mokėjimą.

Užsienio reikalų ministerija pritaria Lietuvos prisijungimui prie IFAD.

4. Dalykinio vertinimo išvada. Projektą siūloma svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime ir Vyriausybės pasitarime.

Tarptautinių santykių ir ES grupės vyresnioji patarėja

Lina Saulėnaitė-Višinskienė